

МОТИВИ

към

проекта на Закон за изменение на Закона за здравето

1. Причини, които налагат изменението на Закона за здравето:

По данни на Световна здравна организация (СЗО), през последния отчетен период (24.04-21.05.2023 г.) новодиагностицираните случаи на COVID-19 в света са приблизително 2,3 милиона, а починалите от коронавирусна инфекция – около 15 000 души.

Наблюдава се спад съответно с 21% и 17% в показателите спрямо предходния 28-дневен период (27.03-23.04.2023 г.).

На регионално ниво, броят на новите случаи за докладвания период спрямо предходния 28-дневен период, е намалял с 45% за Европейския регион на СЗО, с 48% за Източния Средиземноморски регион, с 41% за Панамериканския регион и с 31% за Югоизточния Азиатски регион. Нарастване на броя на новозаболелите лица се докладва от Африканския регион (+11%) и от Западния Тихоокеански регион (+38%).

По отношение на починалите от COVID-19, намаляване на броя им спрямо периода (27.03-23.04.2023 г.) е регистрирано в Източния Средиземноморски регион (-63%) и в Европейския регион (-44%). В останалите региони е докладвано увеличаване, съответно с 6% в Африканския регион, 21% в Панамериканския регион, 61% в Югоизточния Азиатски регион и с 9% в Западния Тихоокеански регион.

За периода 24.04-21.05.2023 г. в световен план са изследвани 25 415 проби за SARS-CoV-2 чрез системата GISAID.

СЗО понастоящем наблюдава два варианта на интерес ХВВ.1.5 и ХВВ.1.16, заедно с други седем варианта под наблюдение: ВА.2.75, СН.1.1, ВQ.1, ХВВ, ХВВ.1.9.1, ХВВ.1.9.2, и ХВВ.2.3.

Вариант ХВВ.1.5 е докладван от 113 държави и за периода 1-7.05.2023 г. той е представлявал 41,6% от изследваните проби с отчетен спад със 17,5% спрямо началото на м. април 2023 г.

ХВВ.1.16 е докладван от 58 държави. В началото на м. май вариантът е представлявал 13,2% от изследваните проби, с отчетен ръст с 91% спрямо началото на м. април 2023 г.

По данни от Европейския център за превенция и контрол на заболяванията за последната отчетна седмица – 15-21.05.2023 г. на територията на ЕС/ЕИП са съобщени 58

804 заболели от COVID-19, седмична заболяемост – 32,2 случая на 100 000 население, отчетен е спад в броя спрямо предходната седмица с 21%.

По отношение на починалите лица, докладвани са 418 нови смъртни случая, седмична смъртност – 2,8 починали на 100 000 население, спад с 35% спрямо предходната седмица.

Във възрастовото разпределение на заболелите и починалите от COVID-19 в ЕС/ЕИП, най-висока е заболяемостта и смъртността при лицата над 80 г., съответно 92,7 новозаболели на 100 000 население и 30,7 новопочинали на 100 000 население.

Данните за прием на лица с COVID-19 за болнично лечение и в структури за интензивни грижи са непълни (съобщени само от 6-11 държави) и отчитат хоспитализация на 1 на 100 000 човека, от които 2 на 10 000 население са приети за интензивно лечение.

В България, към 31.05.2023 г., броят на новорегистрираните случаи на COVID-19 на седмична база отчита спад.

Период	Брой случаи на COVID-19	Промяна в % спрямо предходната седмица
24-30.05.2023 г.	536	-26%
17-23.05.2023 г.	726	-1,6%
10-16.05.2023 г.	738	-10,8%
3-9.05.2023 г.	827	

И в България, най-висока е заболяемостта при лицата над 80 г., съответно по периоди е 19,4‰; 26,8‰; 36,36‰ и 29,9‰ спрямо общата седмична заболяемост за страната респ. 7,8‰; 10,6‰; 10,8‰ и 12,1‰.

По отношение на отчетените смъртни случаи в страната, вследствие на коронавирусна инфекция, през посочените седмици се наблюдава също снижение в показателя, като 77% от тях са при лица на и над 70 г.

Период	Брой починали от COVID-19	Промяна в % спрямо предходната седмица
24-30.05.2023 г.	10	-23%
17-23.05.2023 г.	13	-13,3%
10-16.05.2023 г.	15	+67%
3-9.05.2023 г.	9	

Броят на хоспитализираните към момента лица с COVID-19 в страната е 245, от които 33 са настанени в структури за интензивни грижи и лечение.

През последните седмици се отчита тенденция и към намаляване на броя на приетите за болнично лечение пациенти с коронавирусна инфекция в страната.

Период	Брой хоспитализирани с COVID-19	Промяна в % спрямо предходната седмица
24-30.05.2023 г.	166	-19,8%
17-23.05.2023 г.	207	-16,9%
10-16.05.2023 г.	249	-4,6%
3-9.05.2023 г.	261	

Броят на пациентите с COVID-19, изискващи интензивно лечение също намаляват.

Период	Брой хоспитализирани с COVID-19 в структури за интензивни грижи	Промяна в % спрямо предходната седмица
24-30.05.2023 г.	9	-30,8%
17-23.05.2023 г.	13	-23,5%
10-16.05.2023 г.	17	+70%
3-9.05.2023 г.	10	

При анализ на горепосочените данни следва да се има предвид тяхната непълнота на световно, европейско и национално ниво, предвид намаляване тежестта на протичане на COVID-19 и изследване вероятно само на лица със средна до тежка клинична картина.

Видно от гореизложеното, разпространението от COVID-19 отчита спад в по-голямата част от света, както и сред държавите от ЕС/ЕИП и в България.

Намаляват нивата на заболяемост и хоспитализация, което е индикатор за липса на натоварване на здравната система.

Натрупването на имунно население, вследствие на преболедуване и ваксинация, както и циркулиращите в момента варианти на интерес не са свързани с повишена тежест на клиничното протичане, няма повишаване на смъртността от COVID-19.

Заболяването е социално значимо за определени групи от населението, а именно възрастните хора на и над 70 г., както и при лица с хронични заболявания, предразполагащи към тежко боледуване и усложнения.

В тази връзка, на 5 май 2023 г. СЗО прекрати обявената спешност за общественото здраве от международно значение по отношение на COVID-19, свързана с опасността от международно разпространение на болестта, евентуалните въздействия върху международния трафик и адекватността на мерките за борба.

Заболяването продължава да представлява пандемия поради неговото разпространение по целия свят, но не изисква прилагането на спешни противоепидемични мерки за овладяване на епидемични вълни и подеми в заболяемостта поради масово засягане на населението и групи от него в риск, водещи до висока натовареност на лечебните заведения и леталитет.

В страната е въведен надзор на COVID-19. Ежедневно се докладват заболелите, хоспитализираните и починалите от инфекцията, което позволява извършването на

анализи и вземането на мотивирани решения за прилагане на противоепидемични мерки при пандемичен подем с цел опазване живота на лицата в риск.

От началото на пандемията от COVID-19 до момента в света са разработени, произведени и поставени над 13 354 202 412 дози ваксина, което намали хоспитализацията и смъртността от SARS-CoV-2.

В страната са приложени 4 612 830 дози ваксини, като обхванати с първична имунизация са над 2 млн. души, а с допълнителна бустерна доза – 945 638 лица. Освен това, преболедевалите от COVID-19 в България са 1 307 520 лица.

Натрупаното имунно население и циркулиращите варианти на интерес спомагат заболяването към момента да преминава в сравнително лека форма и болните да не представляват съществен рисков фактор за здравето на обществото.

Предвид настоящите епидемиологични характеристики на заболяването, както и наличието на ефективни ваксини в страната, провеждането на надзор на COVID-19 и готовността на медицинския персонал за лечение на заболели, спрямо заболелите и контактните лица не следва да се прилагат допълнително ограничаващи мерки като задължителна изолация и карантина. Изолацията следва единствено да се прилага в лечебните заведения като част от дейностите по превенция и контрол на възникването на вътреболнични инфекции.

Предвид горното е идентифицирана необходимост от промяна в чл. 61, ал. 1 от Закона за здравето, с което да отпадне COVID-19 от заболяванията, спрямо които се прилага задължителна изолация и карантина.

2. Цели, които се поставят:

С приемането на нормативния акт ще отпадне изискването определянето на задължителна изолация на лица болни от и заразноносител на COVID-19, както това в настоящия момент е регламентирано в чл. 61, ал. 1 на Закона за здравето.

Независимо от това в същото време ще остане възможно съгласно изискванията на чл. 61, ал. 3 от Закона за здравето министърът на здравеопазването по предложение на главния държавен здравен инспектор да може със заповед да разпореди задължителна изолация на лица, болни от и заразноносител на заразни болести извън изрично посочените по ал. 1, както и задължителна карантина на контактните с тях лица, въз основа на извършена оценка на съществуващия епидемичен риск от разпространението на съответната заразна болест.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Не се очаква прилагането на проекта на Закон за изменение на Закона за здравето да доведе до необходимостта от допълнителни финансови и/или други средства за физическите и юридическите лица.

4. Очаквани резултати от прилагането:

С приемането на нормативния акт ще отпадне изискването за задължителна изолация на лица, болни от и заразноносителни на COVID-19, както това в настоящия момент е регламентирано в чл. 61, ал. 1 на Закона за здравето.

Ще отпадне изискването за определяне на задължителен срок на изолация и карантина на лицата, болни от и заразноносителни на COVID-19, както и на контактните лица.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Проектът не въвежда изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз.